

ANMELDELSE

BIBLIOTEKET I TID OG RUM

AF STEEN SØNDERGAARD THOMSEN, STESON@KUNSTBIB.DK
KST. DIREKTØR, DANMARKS KUNSTBIBLIOTEK

Biblioteket i tid og rum ligger i forlængelse af Dahlkilds disputats fra 2006 som helt primært koncentrerede sig om de danske folkebiblioteker i det 20. århundredes første halvdel, og *forlængelsen* består så i, at tiden føres op til 2010 hvad folkebibliotekerne angår, og ikke uvæsentligt for os, fag- og forskningsbibliotekerne tages med i denne historieskrivning og dette er med til at sikre en samlet dansk bibliotekshistorie.

Og lad det været klart med det samme, bogen handler om det fysiske, dvs. bygninger, indretning og inventar med tydeligt udgangspunkt i tidens strømninger og med overvejelser over arkitektur- og kulturpolitik og giver forklaringer på, hvorfor det så ud som det gjorde, og hvad det har betydet i samtiden.

Opbygningen af denne bibliotekshistoriske bog er kronologisk, således begynder vi tilbage i antikken i Rom og Alexandria og får rejsen over middelalderens klosterbiblioteker, renæssancen og dens stramhed, men dog alligevel forsigtige åbning, som bogtrykkerkunsten ispilsatte, forbi Oplysningstiden prægtige biblioteksrum og noget friere debatformer og tanker. Herefter følger vi den engelske og amerikanske biblioteksudvikling, inden der tages fat på det 20. århundredes udvikling, hvor også biblioteksudviklingen i Norden og det øvrige Europa behandles grundigt. Netop den grundige gennemgang af biblioteksudviklingen op gennem 1800-tallets anden halvdel især i England og USA danner indgangsportal til bibliotekernes tour-de-force fra omkring 1900 og frem i Danmark.

Bogen handler ikke kun om bibliotekerne i Danmark, der er konstant referencer til den udvikling, der sker uden for landets grænser, hvor både den nordiske, central- og østeuropæiske og angelsaksiske biblioteksudvikling trækkes ind og er med til at give et facetteret billede af en dansk biblioteksudvikling.

Den danske bibliotekshistorie med fokus på bygninger og indretning gennemgås grundigt, næsten år for år og by for by, alle ikonerne fra Hjørring Folkebibliotek, biblioteket i Nyborg, Hørsholm Bibliotek, Statsbiblioteket i Århus og biblioteket på Danmarks Tekniske Universitet, Universitetsbiblioteket i Fiolstræde og Diamanten samt en række fag- og forskningsbiblioteker beskrives og forklares i deres samtid. Hele det 20. århundredes biblioteksudvikling i Danmark er beskrevet i en lang række selvstændige afsnit med en aktualiseret referenceramme til de tendenser, som var typiske og retningsgivende for den pågældende periode, og her mærker man tydeligt, hvordan Dahlkild går minutiøst til

VIND BOGEN

Deltag i konkurrencen ved at indsende
en mail til redaktionen senest 1. februar

værks med grundige analyser og forklaringer, der giver læseren en sjælden uovertruffen og fremragende indsigt.

På et område er bogen (desværre) en smule underprioriteret og det er teori afsnittet, hvor bibliotek anskues som fænomen ud fra forskellige teorier, og funderes her bl.a. i systemteoriene hos Luhmann og Habermas. Set i lyset af, at meget tidligere dansk publiceret bibliotekshistorie nærmest har været totalt støvsuget for teorier, er det en stor kvalitet, at Dahlkild introducere disse tankninger i bogen. Anvendelsen af teorierne er med til at løfte forståelsen og afkodningen af biblioteksbegrebet og det fysiske bibliotek op på et nyt niveau.

Et righoldigt udvalg af fotografier og tegninger gør, at bogen kan læses i to niveauer; faktisk kan man læse den alene gennem billeder, tegninger og billedtekster og dermed få et temmelig godt indblik i bibliotekernes (bygning-)fysiske udvikling fra antikken til nu. Teksten vidner om et stort og intensivt forskerarbejde forud for denne bog og resultater i en grundighed, som overflødig supplerende læsning for de fleste. Og hvis der skal læses videre, er der en omfattende litteraturliste og noteapparat, som er lige til at bruge.

Med *Biblioteket i tid og rum* har vi nu endelig fået en meget velskrevet og veldokumenteret samlet dansk bibliotekshistorie om folke- og forskningsbibliotekerne med fokus på biblioteket som arkitekturhistorisk monument og som rum til ophold og læring - tydeligvis nøje tænkt til formålet. ●

Nan Dahlkild: Biblioteket i tid og rum: arkitektur, indretning og formidling, 2011 (352 s., ill.). Danmarks Biblioteksforening